

Fino zariban apneni omet

Primer:

Primer ometa na fasadah hiš Pilat in Furlan v Štanjelu.

Materiali:

1 Pesek:

Za izvedbo fasade v finem zaribanem ometu ali izvedbo popravil in dopolnil originalnega stanja, je potrebno pozorno izbrati ustrezno barvo in granulacijo peska, ki naj bo čim bolj podoben originalu. Za vzorec je pripravljena malta iz peska granulata 0-4 za podlago in presejan pesek 0-2 za zaključni sloj. Izbran je štanjelski pesek sive barve.

Pesek ne sme biti umazan, s primesmi gline ali zemlje in ne sme vsebovati prevelike količine prahu (»0«). Pred pripravo se preseje na želeno granulacijo, ki mora biti raznovrstna, to je brez prevlade ene same frakcije.

2 Veživo:

Gašeno apno pridobimo z gašenjem živega apna. Gašeno apno naj bo čim starejše in uležano, najmanj 3 mesece, priporočeno vsaj 1 leto. Med uležavanjem ne sme zmrzniti. Pred pripravo

se preveri, ali je apno dovolj čisto in brez večjih grudic. Sicer se mora presejati skozi 2 mm sito, odvisno od finosti malte.

Industrijska proizvodnja – gašeno apno:

- SIA Solkan,
- IGM Zagorje,
- SCT, industrija apna Kresnice.

Tradicionalne apnenice:

- Suhadolnik Janez, Podpeč pri Brezovici, gsm 041 711 114
- Svoljšak Andrej, Binkelj, Škofja Loka, gsm. 040 629 362
- Šoštar Maks, Selce 21, Nova Cerkev (občina Vojnik) tel. 03 577 45 66, gsm: 041 208 035
- Atelšek Franc, Savina 71, Ljubno, gsm 041 324 340
- Turistično društvo Trenta občasno žge v turistične namene! Preveriti tudi lokalne vire!
- Preveriti lokalne apnenice, menda deluje v Volčjem gradu!

3 Malta iz gašenega apna:

Malta iz gašenega apna se uporablja za izvedbo zaključnih ometov, dekorativnih ometov, štukatur itd. Običajno razmerje gašeno apno : pesek = 1 : 2,5 ali 1 : 3, ki pa jo izkušeni izvajalec lahko prilagaja. Debelina plasti ometa je največ 1,5 cm oziroma trikratna debelina največjih zrn peska v malti. Vode se v malto dodaja čim manj! Boljše od navadne vode je dodajanje apnene vode. Bolj so malte fine (npr. štukmarmor), več je v njih veziva.

Gašeno apno precedimo, če ima grude

Sejanje peska na zeleno granulacijo

Malta 1:3 iz gašenega apna

Postopek izvedbe:

1 Priprava zidu:

Zid očistimo nečistoč, z dleti ali sekirico odstranimo betonske plombe, slabo malto, opečne vključke. Omedemo ali spihamo prah in zid navlažimo tako, da vlago vpije.

2 Zidanje – če so v zidu večje poškodbe ali porušeni deli - po navodilih vzorca 1

3 Ometavanje

Ometavamo vedno na navlaženo podlago, vendar navlaženo tako, da se vlaga vpije v malto in kamen. Voda ne sme biti na površini, s tem je sprijemljivost onemogočena. Voda s katero vlažimo zid, je lahko tudi apnena.

Ometavamo v dveh slojih. Podložni sloj je iz peska 0-4, ki mu dodamo gašeno apno v razmerju apno : pesek = 1 : 3. Podložni omet se nanaša kot obrizg in se po nanosu suši vsaj 1

dan. Zid enakomerno omečemo, počakamo vsaj 1 dan da se posuši, nato vdolbine zidu omečemo ponovno. Izravnavanje ponavljamo vse dokler ni podlaga izravnana z ostalo fasado. Zaključni sloj je nanešen v enakomerni debelini ca 3 mm. Nanašamo z gladilko, nato enakomerno zaribamo z leseno oz. PVC gladilko.

Na vogalu se stikata fini zariban omet in grobi obrizg zadnje fasade. Vogal oblikovati precizno in enakomerno, ročno in brez letve, zadnji nanos naj bo obrizg, ki ga lažje korigiramo.

Vlaženje podlage

Nanos podložnega sloja - obrizg

Nanos in zaribanje finega ometa

Oblikovanje vogala brez letve

Uspeh izvedbe je v kakovosti negovanja, čim počasnejšem strjevanju in klimatskih pogojih - temperatura ne sme pasti pod 7 ali narasti preko 20 °C vsaj 3 tedne. Vse obdobje negovanja ometa naj bo omet zaščiten pred dežjem, vetrom in soncem s tkanino, ki jo je možno ob nepredvideni spremembi temperature vlažiti in s tem prilagajati mikroklimo. Ko se omet suši, se ga dodatno vlaži z enakomernim pršenjem, najbolje z apneno vodo.

Vzorec fino zaribanega apnenega ometa, fasada hiše Furlan, Štanjel 8 (vlaženje med sušenjem)

4 Pleskanje

Fasado se pleska v apnenem oplesku, v barvi po navodilu ZVKDS OE Nova Gorica.

Opomba: Navodila za obnovo fasad so objavljena na strani: <http://www.rescen.si/index.php?id=43> (Metode in tehnologije/Tehnologije obnove stavbne dediščine/Štanjel)